

Usnesení to stalo se právoplatným (sr. č. sb. 412). Za sporu žádala Marta P-ová, by správa pozůstalosti byla odňata bratru jejímu Alfredu P-ovi a by zřízen byl správce pozůstalosti ve smyslu § 127 nesp. pat. Pozůstalostní soud návrhu vyhověl. Důvody: Byl-li jeden z dědiců poukázán na pořad práva ve smyslu § 125 nesp. říz., může každá strana žádati dle § 127 nesp. říz., by zřízen byl správce pozůstalosti. Návrhu jest vyhověti, ježto před právoplatným rozhodnutím o žalobě není zřejmo, komu z nápadníků dědictví přísluší právo ku pozůstalosti. Rekursní soud usnesení potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

Nejvyšší soud žádost Marty P-ové zamítl.

Důvody:

Usnesením pozůstalostního soudu byla Martě P-ové povolena správa pozůstalosti ve smyslu § 127 nesp. pat. Avšak toto ustanovení předpokládá, že následkem odporujících si přihlášek dědických činí na totéž jmění pozůstalostní více dědiců odporující si nároky a před rozhodnutím sporu jest nejisto, komu z nich aneb v jakém poměru toto jmění připadnouti má. Dle obsahu poslední vůle zůstavitelovy, jak ji Marta P-ová potvrdila, připadnouti má této dědičce dům čp. 222 s pozemky dle místo-přísežného seznání v ceně 21.600 K. Naproti tomu dům čp. 47 a různé svršky připadnouti mají výhradně Alfredu P-ovi. Přes to žádá Marta P-ová, aby správa celého pozůstalostního jmění byla Alfredu P-ovi odňata a třetí osobě svěřena, ač by aspoň na onu část jmění, která dle oné poslední vůle Alfredu P-ovi připadnouti má, nároku neměla, ani kdyby ve sporu proti ostatním dědicům o existenci a platnost své poslední vůle zvítězila. Jest tedy všeobecně znějící návrh Marty P-ové, aby pro pozůstalost dosud neodevzdanou byl zřízen správce neb opatrovník, bezdůvodný. Také s hlediska posloupnosti zákonné není návrh Marty P-ové odůvodněn, poněvadž ve věcech týkajících se správy společného jmění rozhoduje dle § 833 obč. zák. většina hlasů, Martě P-ové připadají však při posloupnosti zákonné pouze $\frac{3}{5}$ pozůstalosti, a ostatním spoludědicům matce Antonii P-ové a bratru Alfredu P-ovi dohromady $\frac{5}{5}$ a nelze tedy proti jejich vůli činiti opatření, která se týkají pouhé řádné správy společné věci. Poněvadž tedy v tomto směru usnesení v odpor vzaté odporuje ustanovení § 833 obč. zák. a § 127 nesp. pat., bylo rekursu vyhověti a návrh Marty P-ové zamítnouti.

Čís. 694.

Poklop, uzavírající sklepní otvor do ulice, jest dílem na pozemku zřízeným po rozumu § 1319 obč. zák. Ručení dle tohoto zákonného ustanovení jest ručením za vinu, nikoliv za výsledek.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, Rv I 399/20.)

Když žalobce, kráčeje po chodníku podél domu žalované, vstoupil na poklop, uzavírající otvor do sklepa, deska poklopu povolila a žalobce, sřítiv se do hlubiny, utrpěl úraz. Žaloba jeho o náhradu škody byla soudy všech tří stolic zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Především nutno řešiti otázku, nespadá-li případ, o který se jedná, pod ustanovení § 1319 obč. zák. V této příčině je dovolací soud názoru, že v tomto případě nutno použití zmíněného zákonného ustanovení. Že žalobce se nedovolával přímo § 1319 obč. zák., nevadí, stačí, že se opírá o děj, který předpisu onomu je podřaděn. Zmíněný § ustanovuje mezi jiným: Utrpěl-li kdo úraz zřícením se díla na pozemku zřízeného neb odloučením jeho části, je držitel díla povinen k náhradě, má-li příhoda svou příčinu ve vadné povaze díla a držitel nedokáže, že užil veškeré péče, již bylo k odvrácení nebezpečí třeba. V případě, o nějž jde, má se věc takto: Jak nesporně, je před palácem žalované strany na chodníku a tudíž na pozemku uličním zdviž pro dopravu uhlí do sklepa a paláce, jejíž otvor, jsoucí v úrovni chodníku, uzavírá se dvojdílným železným poklopem. Jest to tedy dílo zřízené na pozemku. Jak rovněž bezsporně, šel žalobce dne 20. března 1919 k 5. hodině odpolední po chodníku tom procházkou, poklop na zdviži byl uzavřen, neboli jak žalovaná v odpovědi praví, zdviž řádně uzamčena, ale když žalobce na poklop šlápl, povolila deska a on se sřítíl do hloubky, při čemž utrpěl úraz, jak on praví, v obličeji a na ruce a silný otřes nervů, a jak žalovaná praví, jen lehké odřeniny. Jest tedy dána i druhá podmínka, že žalobce sřícením se části díla utrpěl úraz. Jak důkazem znaleckým zjištěno, stal se úraz tím, že poklop se při došlápnutí žalobcově ze závěsu vyvlekl, což způsobeno bylo vadnou konstrukcí díla, a jest tedy dána i další podmínka, že totiž příhoda měla příčinu ve vadné povaze díla. Spadá tudíž tento případ pod předpis § 1319 obč. zák. Jde nyní o zodpovědnost otázku, zda vynaložila žalovaná strana všemožnou péči, by nebezpečí hrozící z vadnosti díla odvrátila. Předpis § 1319 obč. zák. předpokládá, že majitel díla vadné jeho zřízení neb udržování zavinil, a dle znění zákona, jakož i dle materiálů k III. novele občanského zákona lze o vině majitele díla mluvit jen tehdy, opomenul-li učiniti opatření vhodná, která dle poměrů a stavu věci lze rozumně očekávat. Jde tu tedy o ručení založené na vině majitele díla, nikoli o ručení za výsledek, jak, zdá se, že dovolatel se domnívá. Jest ovšem povinností žalované strany, aby provedla důkaz o tom, že povinnosti zákonem jí uložené plně vyhověla. Po této stránce bylo zjištěno souhlasně oběma nižšími soudy jednak, že zdviž chodníková, i pokud se jejího příklopu týče, byla provedena přesně dle plánů předložených a schválených městským stavebním úřadem, jenž také kollaudaci hotového díla provedl, jednak že žalovaný se zdviží zkoušky prováděl častěji, nežli bylo stavebním úřadem předepsáno a při poslední revisi buď koncem ledna nebo počátkem února 1919 zjistil, že bezvadně fungovala; konečně pak zjištěno správné fungování zdviže v den, kterého se žalobci úraz přihodil. Z těchto zjištěných okolností vyplývá, že žalovaná strana jak ohledně zřízení, tak i ohledně udržování zdviže vynaložila veškerou péči potřebnou k tomu, aby možné nebezpečí bylo odvráceno.

Čís 695.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).